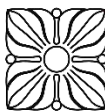

Skolotājs Mārtiņš Kortans

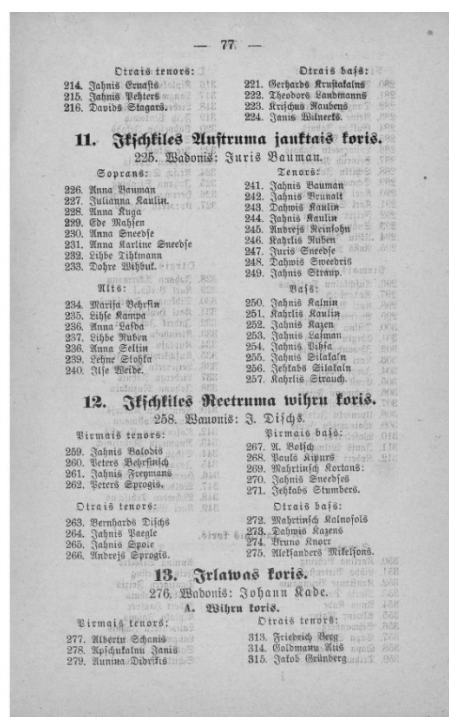
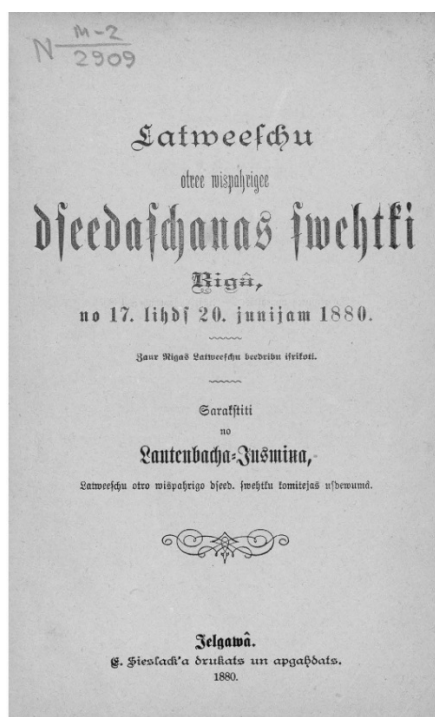
Nedaudz par koriem un grāmatu draugiem Ikšķilē un Tīnūžos

†1921. X 30.

“Ir patiess vārds, ka latviešu tauta ir dziedātāju tauta. Dziedājuši ir latvieši visos cīņos, pie visiem darbiem, visās šķirās, prieku un bēdu laikmetos. Dzīvas ir arī mūsu dziedāšanas biedrības; tas uzplauks no jauna. Un dziedātāju kori ir arī gandrīz visām izglītības, palīdzības un dažādādām arodnieciskām biedrībām.” M. Kortans

1871. gadā Ikšķiles draudzes skolas skolotājs E. Knorrs pie Tīnūžu – Ikšķiles dziedāšanas biedrības dibina vīru kori, ar kuru 1873. gadā dodas uz Rīgu, lai piedalītos I Vispārējās Latviešu dziesmu svētkos. Arī turpmākajos dziesmu karos neiztrūkstot redzami ikšķīļieši. II Vispārējās dziesmu svētkos 1880. gadā piedalījās “Austruma” jauktais koris Jura Baumaņa vadībā un “Rietuma” vīru koris Diženajo Bernharda¹ vadībā, trešajos – Ikšķiles labdarības biedrības koris M. Kortana vadībā.

Ikšķiles kori II. Vispārējās Dziesmu svētkos 1880. gadā

¹ Diženajo Bernhards (īst. v. Bernhards Dižs; 1864. 2. VIII Ikšķilē – 1933. 26. I Cēsīs) – rakstnieks, tulkotājs. Mācījies Ikšķiles draudzes skolā, 1881 – 85 skolotāju seminārā Valkā. Strādājis par skolotāju.

Kad 1876. gadā viņa dēls Bruno Ferdinands Knorrs absolvē šo pašu semināru, abi Knorri strādā draudzes skolā kopā. Interesanti piezīmēt, ka cimziešu saimē izaudzis arī Eduarda jaunākais brālis Gothards Teodors Knorrs – Rīgas Domscolas pedagogs, vēlākais tirdzniecības darbonis Krievijā.

Ikšķiliešiem latviešu kora mākslas attīstībā vienmēr bijusi sava nozīmīga loma. Par to liecību dod 20. – 30. gadu Vispārējo Dziesmu svētku koru saraksti. Tajos lasāms, ka Ikšķiles pagasta Turkalnes izglītības biedrības "Līdumnieks" jauktais koris ir bijis VII (1931) un VIII (1933) vispārējo dziesmu svētku dalībnieks, diriģenta Leonarda Špehta vadībā tas piedalās arī IX (1938) svētku kopkorī reizē ar Ikšķiles Kultūras biedrības un LAK Ikšķiles nodaļas apvienoto jaukto kori (34 dalībnieki, diriģents Jānis Drullis). Šajā IX svētku nebijuši lielajā (pāri par 14 400 dziedoņu) kopkora sastāvā dalību ņem arī Ikšķiles aizsargu nodaļas koris ar 25 dalībniekiem (diriģents Leonards Špehts)².

Pirmais Tīnūžu pagasta skolas skolotājs bija Mārtiņš Kortāns. Tīnūžos pagastskola darbojās *Liepāderu* māju saimes istabā un *Rutkumuižas* mājās iepretīm *Liepāderiem*. Skolā bija viena klase ar trim nodaļām, kurās kopā mācījās 40 skolēni līdz pat 1880. gadam, kad tika uzcelta speciāla ēka skolas un pagasta valdes vajadzībām. No 1881.g. līdz 1886.g. šeit bija Tīnūžu – Ikšķiles dziedāšanas biedrības sēdeklis. 1900. gadā Ikšķiles pagasts par 3500 zelta rubļiem atpirka no Tīnūžu muižas barona skolas ēku, notika skolas ēkas paplašināšana.

Tīnūžu pagastskolas ēka Liepāderos, 1988.g.

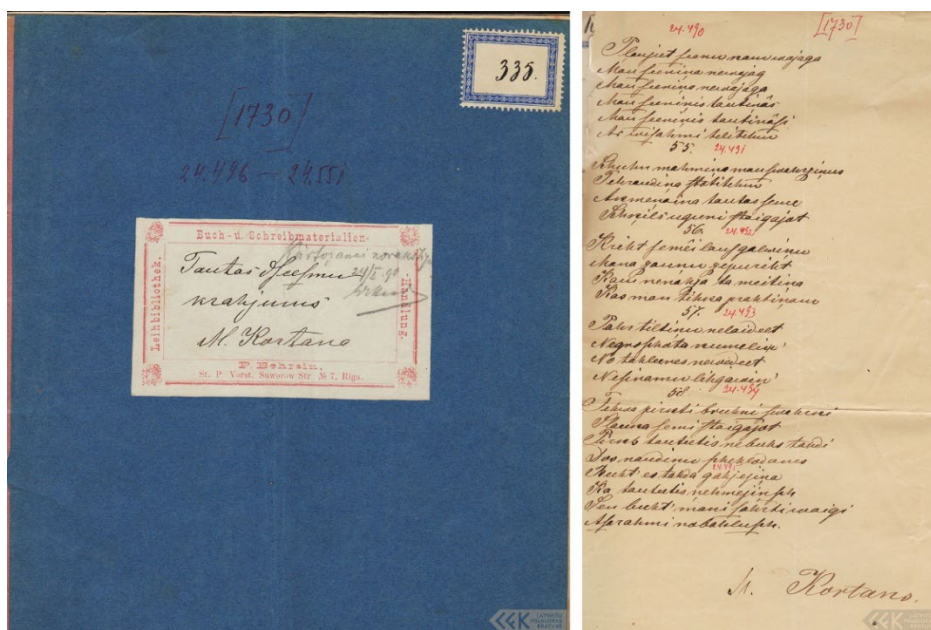
1909. gadā skolas ēkā skolotājs J. Janītis nodibināja Tīnūžu bibliotēkas biedrību³, taču izradījās, ka biedrība bibliotēku atvērusi bez gubernatora atļaujas, tāpēc 1911. gada 1.

² Mūzikas Apskats, Nr.08-09 (01.08.1936)

³ 1852.g. skolotāju konferencē skolotājs Kārlis Ernests Knorrs ziņo, ka Ikšķiles pagastā jau vairākus gadus ir lasīšanas biedrība ar 35 biedriem, starp tiem – draudzes mācītājs, skolotājs, divi muižas ierēdņi, 20 bijušie draudzes skolas audzēkņi un 11 zemnieki. Draudzes skolai ir sava bibliotēka, ko var lietot arī lasīšanas biedrības biedri, un otrādi.

janvārī to slēdza un oficiāli to atklāja tikai 1911. gada 31. martā. 1915. gada rudenī Tīnūžos skola tiek slēgta, vācu okupācijas laikā skola izmantota karaspēka vajadzībām. 1918. gada oktobrī vācu skolu valde atļauj skolu atvērt. Skola ir čertgadīga, tai atrod tikai vienu skolotāju Teodoru Zerviņu, kurš šeit arī dzīvoja bija pārzinis, un pildīja Ikšķiles draudzes valdes sekretāra pienākumus, atver 1 klasi 100 bērniem. Tīnūžu skola *Liepāderi* turpināja darboties līdz 1963. g. beigām, 1964. g. janvārī pārcēlās uz Tīnūžu ciema padomes ēku, kur 4 klasēs mācījās 50 – 60 bērnu, strādāja 3 skolotāji (direktore Rota Mežiela) līdz 1972. gada pavasarim, kad mazās skolas, sakarā ar pieņemto likumu, likvidēja. *Liepāderu skolas* ēkā no 1965. līdz 1989. gadam darbojās Rīgas pionieru vasaras nometne "Iskra".⁴

1993. gada jūnijā Tīnūžu pagasta padome nolemj, ka Tīnūžos atkal būs skola. 1994. gada 1. septembrī Tīnūžu pagasta vecajā valdes ēkā darbu sāk Tīnūžu sākumskola, mācības uzsāka 37 skolēni. 1999. gada 1. septembrī tika atklāta jaunā Tīnūžu pamatskola ēka. 1999. gada 18. oktobrī Ikšķiles pilsētas dome izsolē pārdod nekustamo īpašumu - "*Liepāderu skola*" ar sākumcenu Ls 67000.

M. Kortana dainu burtnīca

Skolotājs Mārtiņš Kortans bija pagastā labi ieredzēts, aktīvs kultūras un sabiedriska darbinieks. 1879. un 1880. gadā Kortāns iesūtīja savu savāktu tautas dziesmu krājumu Rīgas Latviešu biedrības zinību komisijai⁵. Komisijas priekšnieks B. Dīriķis vākumu nodeva arhīvā "Rakstu krājumam" kopā ar citiem iesūtītajiem un Kortāns tika atzīmēts pie čaklākajiem sūtītājiem. Folkloras vākšanu viņš turpināja, arī 1889. gada ziņojumā atzīmētas viņa iesūtītais tautasdziesmu krājums.

1880. gada 4. jūnija laikraksta "Balss" numurā tika nodrukāts avīzes formātam diezgan apjomīgs raksts – "*Vēstule no Tīnūžiem*", kura kļuva par iemeslu lielam

⁴ Ogre (1998); J. Hartmanis, *Tīnūži*

⁵ Mājas Viesis, Nr.37 (13.09.1880)

satraukumam tā laika Ikšķiles “valdošajās aprindās”. Īpaši satraukts bijis Ikšķiles draudzes mācītājs Grimms, kurš nākamajā svētdienā izsaucis Kortanu uz baznīcu.

Kas tad bija rakstīts šajā skandalozajā vēstulē. Rakstītājs aicināja skatīt sev apkārt notiekošo un ņemt par piemēru veiksmīgu saimniekošanu, norādot, ka šeit noderīgi būtu laikraksti, kuri varētu ļaudis šajā ziņā izglītēt un mudināt: *“Mums ir vēl daudz kas būtu pārlabojams un apkopjams, lai tautas un zemes labklāšanās vairotos, un tas ir jāuzrāda mūsu laikrakstiem, jo laikraksti ir tautas mute, visas tautas balsts. Nepietiek ar to vien, ka tautas būšanas un vajadzības pavirši pazīstam un ievērojam, bet mums vajag krietni un pamatīgi pazīt. Ārsts vien tad var slimnieku dziedēt, ja viņš pašu slimo, kā arī slimības cēloni pazīt. Tādēļ, lai to, kas tautai vajadzīgs varētu apgādāt un viņas stāvokli pārlabot ir jāpazīst visa tauta un ne tikai kāda daļa no tās.”*⁶

V Vispārējo latviešu Dziesmu svētku estrāde, 1910; LNB krājums

Tīnūžu pagasts pieder pie Ikšķiles draudzes un ir kādas 8 – 9 verstis no Daugavas, tajā pavisam kādas 25 zemnieku mājas un līdz 160 galvas naudas maksātāju, vīriešu. Saimnieki jau pirms 4 gadiem sākuši savas mājas izpirkt par dzimtīpašumu. Ar labu pieminēts pagasta vecākais I. Štrauha kungs, kurš daudziem palīdzējis ar padomiem un kontraktu slēgšanu par savas zemes atpirkšanu, līdz ar ko viņi vairs nebūs atkarīgi no muižas dzimtkunga iegribām. Lai gan jāizmaksā lielas summas, tas ir ceļš uz uzplaukumu.

Tomēr ne vienmēr kontraktu nosacījumi ir pircējam izdevīgi. Dažu kontraktu š nosaka, ka tiesības medīt, zvejot, būvēt fabrikas un dzirnavas paliek pārdevējam, tātad muižai. Tas pats attiecas arī uz kaļķakmeņu laušanu, ja tādi tur atrodas, par ko pircējs saņem 25 rubļu no pūrvietas, kā vienreizēju atlīdzību. *“Tādā vīzē muiža, kā sacīt, ar vienu roku pārdod, ar otru atkal pērk atpakaļ un par lētāku cenu nekā pārdevusi.”*

⁶ Balss, Nr.43 (04.06.1880)

Autors apraksta, ka pagasts atrodas jaukā vietā, īpaši Mazā Jugla caur visu pagastu stiepdamās un pavasaros applūzdama, padara auglīgas pļavas, kuras ziedu laikā var salīdzināt ar rožu dārziem. Pļavas ir gruntnieku bagātība. Pareizi apkopta, zeme dod labus augļus. Savu labumu nes lielpilsētas tuvums, jo dod iespēju savu ražu tur pārdot un gūt labu peļņu. Arī lopkopībā esot labi panākumi.

Rakstīts, ka pagastā atrodas 2 papīrfabrikas, un trešā vēl tiek būvēta. Mašīnu dzīšanai ir izrakti kanāli, un vasaras mēnešos, kad upē ūdens līmenis ir pavisam zems un tikko nosedz akmeņus upes gultnē, bedrēs sakrāties ūdens sasmok, un apkārtējiem zemniekiem to nav iespējams izmantot lopu dzirdināšanai un saimniecības vajadzībām. Autors iesaka ierobežot muižas ūdens patēriņu, lai izsargātos no lopu sērgas riska.

Turpinājumā rakstītājs pievērsās izglītības jautājumiem. Tīnūžu pagastā esot daudz lasītāju, par ko liecina arī prāvais avīžu skaits, kuras tiekot piegādātas gandrīz vai katrā mājā. Savukārt lieta, kur Tīnūžnieki esot *“citiem pakal palikuši”*, esot tas, ka līdz šim pagastam neesot sava skolas nama. Pagasts esot mazs, bez uzkrājumiem, drīzāk ar parādiem, arī muižas īpašnieks, atšķirībā no citiem pagastiem neesot palīdzējis skolas celšanas jautājumā. Solījis gan esot 200 rubļus, taču vēlāk pārdomājis. Neskatoties uz visām grūtībām skolu tomēr būvē, un līdz rudenim cerams pabeigs. Jaunais skolas nams būšot 13½ asis garš un 7 asis plats. Līdz šim skološana notikusi nomātā ēkā. *“Ļaužu izglītība nenāk viss no glīta skolas nama, bet no cita kā.”*

Runājot par skolām tiek uzsvērts, ka pagastā, kā arī visā Ikšķiles draudzē skolēni par daudz tiek noslogoti ar liekām, nevajadzīgām mācībām savukārt tas, kas būtu vajadzīgs, netiek mācīts, vai pasniegts par maz. Rakstītājs norāda uz stundu sarakstu kā negatīvu piemēru. Tiek norādīts uz aplamu ortogrāfiju ar novecojušo dubulto burtu lietošanu. *“Ortogrāfija Ikšķiles draudzes skolās tiek mācīta tāda, kādu gan laikam nekur citur vairs neatradīs. Tē māca gluži pēc viena cilvēka gribas un patvaras izdomātu ortogrāfiju. Ko nu līdz tāda ortogrāfija, kas skola mācīta, skolā paliek? Bērns, is skolas izstāties pavisam vairs nezina, ka rakstīt... Tādēļ, ne priekš skolas, bet priekš dzīves ir jā māca un jā mācās.”*

Paraksts: M.K.

Tā, svētdienā pēc dievkalpojuma, ģērbkambarī, liecinieku klātbūtnē, mācītājs kā skolu valdes loceklis ņemies Kortanu pratināt. „Es Jums prasīu, vai Jūs to vēstuli is Tīnūžiem esiet rakstījuši, jeb ne?” Skolotājs, uzskatot, ka tā ir iejaukšanās viņa privātajās darīšanās attiecies atbildēt. Grimms paziņojis, ka viņam esot zināms — Kortans ir vēstules autors. Rezultātā 30. jūnijā Kortans tika izsaukts uz draudzes skolu valdi, kur atkal jautāts vai rakstījis šo vēstuli un lai atbildot par to, kas rakstīts par ortogrāfiju Ikšķiles draudzes skolās. Kortans atteicās no skaidrojumiem sakot, ka labprāt atbildētu uz to, kas uz *“viņa tiešajiem amata darbiem attiecās”*, tomēr raksts avīzē esot privāta lieta. Skolu valde, neapmierināta, deva laiku apdomāties un atkārtoti Kortanu izsauca 2. augustā un paziņoja savu lēmumu,

ka *"tiekot atzīts Tīnūžu skolā par nederīgu un viņam Tīnūžu pagasta skola ar 1881. gada 23. aprīli jāatstājas."*⁷

Ikšķiles – Salaspils draudzes priekšnieks 8. augustā Tīnūžu pagasta valdei paziņoja, lai tā meklē jaunu skolotāju. Ar to, liekas Kortana liktenis būtu izšķirts, tomēr skolotājs pagastā bija guvis ļaunu cieņu. 1880. gada 16. augustā Tīnūžu pagasta valde atbildot draudzes priekšniekam savā protokolā rakstīja, ka lūdz paskaidrot "trūkumus", par kuriem Kortans ticis atlaists, jo iemesli skolotāja darbā neesot norādīti. Nākamajā protokolā 1880. gada 22. novembrī tiek rakstīts, ka pagasta valde neesot saņēmusi atbildi Kortana lietā no baznīcas priekšnieka, kurš ieteicis griezties pie draudzes mācītāja.

1881. gada 24. janvārī pēc sarunas ar mācītāju Grimmeru rakstīts jauns protokols, kur teikts, ka lai gan skolu valde lēmusi Kortanu atlaist, tomēr neesot ievēroti skolu priekšraksta § 34, kas nosaka par kādiem pārkāpumiem var atcelt skolotāju no amata. Pamatojoties uz šo, 1881. gada 30. janvārī Tīnūžu pagasta vecākais U. Štrauhs iesniedza Vidzemes skolu virsvaldei *"vispazemīgu žēlošanās pienešanu"*, kurā paskaidrots, ka pagasts ir pilnībā apmierināts ar Kortanu kā skolotāju un viņa vainu atstādināšanas lietā neuzskata par būtisku, lūdz viņam šo amatu saglabāt. Vidzemes skolu virsvalde uzsāka ilgstošu saraksti starp pagastu un mācītāju Grimmeru. Visbeidzot pēdējais, negribēdams naidoties ar pagasta valdi, kā arī nevarēdams uzrādīt kādu vainu Kortana kā skolotāja darbā, nolēma piekāpties un pagaidām saglabāt viņam amatu.

Latvijas Kultūras Veicināšanas biedrības Ogres nodaļas rīkote Daugavpils rajona I Dziesmu svētki Ogrē 1924. VIII 10.

1881. gadā Kortans Tīnūžu pagastskolā organizē kori. 1882. gada Līgo svētkos viņš saņēmis atļauju no Tīnūžu muižas īpašnieka E. fon Šteina rīkot zaļumu svētkus ar dziedāšanu muižas parkā, tā sauktajā Lejas dārzā. Korim nesaskaņu un konkurences dēļ nav

⁷ Balss, Nr.56 (20.08.1880)

ilgs mūžs, tikai līdz 1883. gadam. Pēc 1888. gada Dziesmu svētkiem Rīgā 13 bijušie koristi atkal sapulcējās Tīnūžu skolā, kur M. Kortans ierosina dibināt Tīnūžu dziedāšanas biedrību. Pēc mēneša sanāk statūtu komisija - M. Kortans, M. Dāle un J. Upītis. Statūti izstrādāti 18. septembrī 1888. gadā un tos parakstīja 26 biedri. Tie apstiprināti 10. novembrī 1888. gadā, kad biedrībā ir jau 33 biedri.

“Mūsu cienīgais skolotājs Kortana kgs norādīja, kāds svars dziedāšanai bijis pie mūsu senčiem, ka dziesmas tos esot stiprinājušas un arvien jaunos uzturējušas pie grūtajiem kungu darbiem, un ka šis dziesmu gars ir tagad vēl neesot atstājis mūs — latviešus, - bet vēl ar vienu spēcīnot un pacilānot uz augstākam jūtām. Tad nu runātājs mūsu tautas dziesmiņas salīdzināja ar koku, kas, vēja locīts dabūjot stipras saknes . . . arī mūsu tautas dziesmas līdz ar latvju tautu pārvarēdamas daudz un dažādus no likteņa nolemtus grūtumus, esot jo dziļi un stipri iesakņojušās latviešu sirdīs.”⁸

Koristi, 193?. g.

Šinī laika posmā (1888.-1893.) sākas biedrības aktīva darbība, notika 34 sarīkojumi ar kora piedalīšanos. 1890. gada novembrī biedrība saņem atļauju no Vidzemes gubernatora ierīkot grāmatu krātuvi un bibliotēku. Priekšnieks M. Kortans vienojās ar grāmatu tirgotāju P. Bērziņu par piegādi. Tiek veikti plaši sabiedriskie un labdarības darbi. Pēkšņi, ar gubernatora sankciju 1893. gadā, tika aizliegts biedrībai ņemt ieejas maksu izrīkojumos, līdz ar ko turpmākā pastāvēšana paliek neiespējama.

Lai varētu atsākt savu darbību. 1894. gadā tika nolemts pārskatīt statūtus un pārdēvēt biedrību par Tīnūžu – Ikšķiles dziedāšanas biedrību. 1894. gada 16. oktobrī notika “Jaunā vārda” svētki un sarīkots pirmais teātra uzvedums “Īsi pēc kāzām”. Pēc gada biedrības jauktais koris M. Kortana vadībā piedalās V Vispārējos Latvijas dziesmu un mūzikas svētkos Jelgavā. 1896. gadā sakarā ar Ikšķiles rajona ekonomisko attīstību, kā arī sabiedrisku

⁸ Dienas Lapa (Rīga, Petrograda), Nr.223 (30.09.1888)

centru izveidošanu Ikšķiles un Ogresgrīvas muižu apkārtnē (līdz šim apmēram no 1870. gada visattīstītākais rajons Ogres novadā bijis Tīnūžu pagasts), biedrību sēdekli pārvieto uz Ikšķili, t. s. *Izrīkojumu namu*. Notiek arī biedrības gadskārtējā sapulce un valdes vēlēšanas. Par jauno priekšnieku kļūst Miķelis Jēkabsons. Tīnūžu muižas īpašnieku, baronu Josifu Kārli Otomāru fon Volfu, kurš biedrībai ļoti daudz palīdzējis materiāla ziņā, dāvinājis biedrībai karogu un atvelējis savu parku biedrības izrīkojumiem par brīvu. Par goda biedri arī iecēla bijušo biedrības priekšnieku M. Kortanu, kurš arī bijis viens no biedrības dibinātājiem.

Par labajām tā laika attiecībām starp pagasta ļaudīm un baronu fon Volfu, liecina arī šāds notikums: 1898. gada 15. jūlijā uz ceļa no Ogres stacijas uz Tīnūžu muižu tika uzcelti vairāki “goda vārti” un uz vakara pusi sāka pulcēties lieli ļaužu pulki no Ikšķiles, Tīnūžiem, Turkalnes, Ropažiem un Salaspils, kuri gaidīja ierodamies jauno pāri – Tīnūžu baronu fon Volfu ar savu jaunlaulāto sievu dzim. fon Grunevaldi, Kad jaunlaulātie piebrauca, tie tika pie katriem vārtiem apsveikti:

“Dažādi dziedātāju kori dziedāja. mūzika spēlēja un milzīgais ļaužu pulks sveicināja. Pie tam biedrības delegāti, priekšnieks Ķipura kungs un biedrības ilggadīgais kasieris Eltermaņa kungs pasniedza barona kundzei krāšņu rožu buketi un barona kungam košu „adresi”. Ari Salaspils sātības biedrība” un Salaspils draudze sevišķi apbalvoja jauno pāri ar rožu buketi un sudraba sāls trauku. Kādēļ visu šo šis barons tā pelnījis. redzams iz Tīnūžu skolotajā Kortana kunga apsveikšanas runas un iz Tīnūžu – Ikšķiles Dziedāšanas biedrības pasniegtās apsveikšanas “adresēs”. Kortana kungs starp citu teica: ka viņš Tīnūžos dzimis, audzis. vecs palicis un pa šo garo laiku redzējis šeit visādus muižniekus un viņu kristības kāzas un bēres, bet neviens neticis tā cildināts. nevienam tāda līdzjūtība no ļaužu puses parādīta, kā šim dzimtkungam viņa kāzu dienā. Un citādi tas nevarot būt, jo kas mīlestību sējot, mīlestību arī pļaujot.”⁹

Pēc biedrības pārvietošanas aktīva darbība turpinājās, un 1905. gadā biedru skaits sasniedz 123. Ar 1900. gada 23. augustu skolotājs M. Kortans atstāja savu ilggadējo darba vietu, Tīnūžu skolu, pāriedams ienesīgākā vietā — Vidzemes akcīzes valdes dienestā Nītaurē¹⁰.

1905. gada notikumi nepagāja secen biedrības dzīvei, par atbalstu revolūcijas kustībai Rīgas apriņķa priekšnieks aizliedzis sarīkot publiskus sarīkojumus un 1905. gada 23. decembrī kazaki nodedzināja biedrības namu ar visu inventāru, un biedrība bija spiesta pārtraukt savu darbību.

1894. – 1905. gada periodā biedrība rīko vairākus jaunus kulturāli – izglītības pasākumus, starp tiem sarīkojums «Grāmatu izdalīšana par velti», Ikšķiles – Elķšņu skolai iegādāts mazais skolu muzejs, aprīkoti «Jautājumu izskaidrošanas vakari», priekšlasījumi

⁹ Baltijas Vēstnesis, Nr.171 (01.08.1898)

¹⁰ Balss, Nr.28 (12.07.1900)

un citi. 1906. gada 15. martā biedrība īrētās telpās atjauno savu darbību ar 9 biedriem, sākas pēdējais biedrības darbības posms līdz 1915. gadam, kad Pasaules karš izjauca mierīgo dzīvi. Šinī laika posmā pieņemti jaunie paplašinātie statūti; nodibināta «Teātra komisija», «Dāmu komiteja», divi kori, un biedru skaits pieaug līdz 156 cilvēkiem. veikts milzīgs masu izglītības darbs.

Ikšķiles koristi ceļā uz Daugavmalas Dziesmu svētkiem Ogrē, pajūgā pie grožiem E. Brasliņš; J.

Brasliņa krājums

Tīnūžu – Ikšķiles dziedāšanas biedrības ieguldījums novada kultūras dzīves attīstībā 26 pastāvēšanas gados ir 362 dažāda veida pasākumi; no tiem: 180 izrīkojumi, 39 teātra izrādes, 67 kora koncerti, 17 priekšlasījumi utt. Veikti arī citi darbi, kas statistiski nepārskatāmi: labdarība, savstarpējā palīdzība, skolu pabalstīšana, grāmatu izplatīšana un citi, kas ienesa savus gaismas starus novada dzīvē. Biedrību vadījuši pazīstami Ikšķiles pagasta sabiedriski darbinieki: Miķelis Jēkabsons, Jānis Landovskis, Ludolfs Lomans un Georgs Elepans.

“Jauku liecību par dziesmu gara atdzimšanu deva Tīnūžu - Ikšķiles dziedāšanas biedrība savos 25 gadu pastāvēšanas svētkos, kurus svinēja svētdien, 1913. gada 8. decembrī Ozoliņa kunga namā bijušajā oficiēru klubā) Ikšķilē. Turienes zāle ir itin prāva ar nelielu skatuvi klāt: blakus telpas arī ir gluži pietiekamas. Gar dienvidu pusi un galu zālei stiepjas plaša un glīta slēgta veranda, kur tagad uz šiem svētkiem bija klāti svētku mielasta galdi. vasarā šīs telpas izrīkojumiem var būt ļoti patīkamas; ziemas laikā viņas ir par vēsām, kā tas arī bija šajos svētkos.”¹¹

¹¹ Dzimtenes Vēstnesis, Nr.284 (09.12.1913)

Vičs; *Latviešu skolu vēsture*, RLB derīgu grāmatu nodaļas izdevums, Rīga 1928

Ikšķiles almanahs I; Voldemārs Eihenbaums, *Tīnūžu – Ikšķiles dziedāšanas biedrība*; Ikšķile 2005